

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 8. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Kövér László: soha ne feledjük az elcsatolt településeket!

A hazatérés napjára, a Csehszlovákiától történt visszacsatolás 94. évfordulójára emlékeztek vasárnap Somoskőújfalun. Kövér László (Fidesz), az Országgyűlés elnöke az ünnepségen arra kért minden magyarországi települést, hogy soha ne feledjék a határon kívül maradt magyar településeket. A Nógrád megyei Somoskőújfalu Somoskővel együtt négy évig Csehszlovákia része volt a trianoni döntés után. Az Országgyűlés december 12-én a fideszes Balla Mihály és Becsó Zsolt képviselők kezdeményezésére a Hazatért falu (Pagi ad Patriam reversi) címet adományozta a két településnek. Kövér László a határozat egy-egy díszpéldányát adta át vasárnap Tóth Lászlónak (független), Somoskőújfalu és Fekete Zsoltnak (MSZP-DK-Tarjáni Városlakó Egyesület), a Somoskőt is magában foglaló Salgótarján polgármesterének. Kövér László beszédében úgy fogalmazott: 1918, 1919 és 1920 három olyan esztendő, melynek során a magyarság több mint ezeréves Kárpát-medencei története alatt a legnagyobb veszteségeket szenvedte el és amelyek végén a korabeli nemzetközi politika országunkat a trianoni döntéssel életképtelenségre, nemzetünket pedig szétszakítottaságra ítélte. A magyar emberek egy évszázados áldozatos helytállásának és megfeszített munkájának köszönhetően azonban napjainkban államunk ismét életképes, nemzetünk lelkileg ismét összetartozik, az állampolgárság köteleke pedig közjogilag is ismét összekapcsolhatja a külhoni nemzetrészeinket Magyarországgal - mondta.

Potápi: minden vegyes házasságban született gyermeknek kell magyar oktatás

A kormány célja, hogy minden vegyes házasságban született gyermek járhasson magyar bölcsődébe, óvodába, különben „elvesznek” a magyarság számára – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szombaton Budapesten, a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége által szervezett családi naphoz kapcsolódó konferencián. Az Országgházban tartott konferencián a magyar kisebbség helyzetét és a megmaradás lehetőségeit vitatták meg határon túli szervezetek vezetői. Potápi Árpád János hangsúlyozta, a fogyás ellenére 15-16 milliós magyar nemzetről beszélhetünk, ebből az országhatáron túl, a Kárpát-medencében él 2-2,5 millió magyar, és ugyanennyi a világ más tájain. Hozzátette, a kormány számára fontos, hogy a határon túli magyarok megőrizték magyarságukat, ezért támogatják a határon túli magyar régiók egészségügyi intézményeit, többek között szeretnék kiterjeszteni a védőnői hálózatot az egész Kárpát-medencére. Az óvodafejlesztési programról azt mondta, az első átadások megtörténtek, reményei szerint 2018-2019-ben már várható ezek pozitív hatása. Az államtitkár elmondta, támogatják a magyar vállalkozásokat is. Egy átlagos határon túli magyar kisvállalkozó ugyanis 90 százalékban magyar embereket foglalkoztat, környékbeli

magyar üzletemberekkel alakít ki üzleti kapcsolatot, és elsősorban magyar cégekkel üzletel.

Novák Katalin: a határon túliai ügye nem lehet kampánytéma

A határon túli magyarok ügyét nem lehet kampánytémává tenni, az egyetlen lehetséges álláspont az, hogy egymás nemzettestvérei vagyunk – mondta az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége által szervezett családi napon. Novák Katalin a 2018. a külföldi magyar családok éve című programsorozat eseményén kijelentette: kevéssel az április 8-ai választás előtt sokan azt gondolják, hogy a határon kívül élők ügyét kampánytémává lehet tenni, holott ez nem lehet kampánytéma. Azt mondta: azt várja mindenkitől, határozottan képviselje ebben az ügyben az „egyetlen lehetséges álláspontot”, azt, hogy „egymás nemzettestvérei vagyunk, így tekintünk egymásra, függetlenül a választási ciklusoktól”. Az államtitkár szerint lelkiismereti kérdés a határon túli magyarok ügye, és biztosította őket arról, hogy a jövőben is számíthatnak a kormányra. Novák Katalin szólt a köldökzsinórprogramról is, amely az anyasági támogatás és a babakötvény kiterjesztésével biztosítja a kapcsolatot az anyaország és a határain kívül született gyerekek között. Hangsúlyozta: ezzel a támogatással ismerik el a magyar gyermekeket, szülessenek bárhol a világban. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának tájékoztatása szerint babakötvényre eddig csaknem kétszáz kérvényt nyújtottak be, anyasági támogatásra pedig több mint ezret. A legtöbb (823) igénylés a szomszédos országokból érkezett.

Kiírták a Petőfi Sándor és a Kőrösi Csoma Sándor Program idejű ösztöndíjpályázatait

A tavalyinál is többen nyerhetnek ösztöndíjat idén a szórvány magyarságát támogató Petőfi Sándor Program (PSP) és a diaszpórára összpontosító Kőrösi Csoma Sándor Program (KCSP) pályázatain. Az előbbi keretszámát 65-ről 75-re, utóbbiét, amely 30 fős egyházi ösztöndíjpályázattal egészül ki, 115-ről 150-re emelték – jelentette Potápi Árpád János. A nemzetpolitikai államtitkár az 1,1 milliárdos keretösszegű programokról szólva elmondta: a két program a nemzetpolitika zászlóshajója, hiszen ezek szólítják meg a diaszpóra és a Kárpát-medence szórványmagyarságát, naprakész kapcsolatot teremtve közösségeik és az anyaország között, illetve általuk lehet megvalósítani a kormányzat nemzetpolitikai céljait. Grezsa István a határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztos a sajtótájékoztatóján arról beszélt: a diaszpóratanácsban érkezett korábban jelzés arról, hogy a nyugati magyar közösségekben mind nagyobb a történelmi egyházak lelkészhiánya, ezért indították el "úttörő jelleggel és próbajelleggel" a lelkészi ösztöndíjprogramot. Ennek feltételei megegyeznek a KCSP-ével, ugyanakkor a pályázóktól püspöki ajánlást, hozzájárulást is kérnek, mondta el.

Kedvenc dalával indították utolsó útjára Kallós Zoltán néprajztudóst Válaszúton

Kedvenc dalával, az ördögösfüzesi bujdosódallal indították szombat délután választói otthonából utolsó útjára az élete 92. évében szerdán elhunyt Kallós Zoltán néprajzkutatót. A gyászbeszédet mondó Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke is megemlítette, hogy elérkezett az idő, amikor Kallós Zoltán nélkül kell énekelni a bujdosódalt. A püspök Kallós Zoltán kisugárzását példázva úgy vélekedett: aki egyszer kapcsolatba került vele, aki egyszer betette a lábát a táncházba, az más emberré vált. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke búcsúbeszédében Kallós Zoltánt, az „egyszemélyes intézményt” méltatta, akinek kolozsvári lakása a diktatúra idején is a szabadság szigete volt. A politikus úgy fogalmazott: „az identitásformálás apostola” távozott az élők sorából. Orbán Viktor szerint Kallós Zoltán halálával egy nagy hazafival lettünk szegényebbek. A miniszterelnök részvétüzenetét Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes olvasta fel a gyászszerteretáson. A kormányfő üzenetében azt a mondást idézte, hogy nem az a magyar, akinek a nagyszülője az volt, hanem az, akinek az unokája is magyar lesz. Úgy vélte: ez a gondolat tette Kallós Zoltánt nemcsak a választói iskolába járó gyerekek, hanem minden magyar „tiszteltbeli nagyszülőjévé”.

Megfeneklik a vásárhelyi iskolaalapítás: alkotmánybírósághoz fordul a PNL

Alkotmánybíróságon támadja meg a marosvásárhelyi római katolikus gimnázium újraalapításáról szóló törvénytervezetet a Nemzeti Liberális Párt (PNL) – közölte Ludovic Orban pártelnök. Amennyiben egy törvénytervezet ellen alkotmányossági óvást emelnek, azt nem hirdetheti ki az államfő, csak ha az alkotmánybíróság elutasítja az alkotmányossági kifogást. A taláros testület döntésére általában több hetet vagy hónapot kell várni, emiatt fennáll a veszélye annak, hogy míg az alkotmánybíróság megvizsgálja a jogszabályt, lejárhathat a beiratkozási időszak. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök hibás döntésnek tartja a PNL lépését. A szövetségi elnök a Mediafax hírügynökségnek azt mondta, szerinte nem alkotmányellenes a múlt szerdán elfogadott jogszabály, leszögezte: a PNL-nek nem szabadna ilyen hibákat elkövetnie, ha a jövőben még szeretne együttműködni az RMDSZ-szel.

Aláírták a több mint félezer Maros-mezőségi vállalkozás támogatásáról szóló szerződéseket

Aláírták a Maros-mezőségi gazdaságfejlesztési program támogatási szerződéseit a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi épületében pénteken. A Romániában kísérleti jelleggel elindított programban 521 pályázó vállalkozás és személy nyert összesen 1,5 milliárd forint támogatást eszköz- vagy tenyészállat-beszerzésre, illetve mezőgazdasági területek telekkönyvezésre. Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára az aláírásról beszélt, hogy a program megkönnyebbülést hozhat a helyieknek. Hozzátette: a sikerhez egy erős magyar kormány, a pályázók hite, a programot lebonyolító marosvásárhelyi Pro Economica Alapítvány példás szervezőmunkája, valamint a román kormány támogatása is szükséges volt. Magyar Levente külön köszönetet mondott Liviu Dragneának, a román kormánykoalíciót vezető Szociáldemokrata Párt (PSD) elnökének, akiről elmondta, támogatása nélkül a program nem juthatott volna el a mostani szakaszáig.

Greza: az óvodafejlesztési program egy, a nemzeti egység felé mutató program

Az óvodafejlesztési programnak a teljes magyar nemzet a célközössége, ez egy, a nemzeti egység felé mutató program – jelentette ki Greza István. A kormánybiztos erről a révkomáromi Tishti Pavilon dísztermében beszélt, ahol köszöntőt mondott azon az ünnepségen, amelyet a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében összeállított – módszertani és szakmai segédanyagokat tartalmazó – „Magyar sarok” fejlesztőcsomagok átadása alkalmából rendeztek. A csomagokkal a magyar kormány az óvodai oktatás-nevelés minőségének javításához és a magyar kultúrához kapcsolódó ismeretek és kötődés elsajátításához kíván segítséget nyújtani. A fejlesztőcsomagokból közel 350, magyar nyelvű nevelést biztosító felvidéki óvoda kap. Menyhárt József, az MKP elnöke az óvodaprogramról szólva hangsúlyozta: szinte hihetetlen eredmény, hogy a tavalyi évben magyar kormányzati forrásból 58 felvidéki magyar óvoda újulhatott meg, ami azért is rendkívüli, mert ezek az intézmények az elmúlt években hiába pályáztak a szlovák kormányhoz támogatásért, kéréseiket rendszerint elutasították.

Csáky: komoly fegyvert kapott a magyar nemzetpolitika a nemzeti kisebbségek védelméről szóló EP-határozattal

A magyar nemzetpolitika és a magyar diplomácia óriási fegyvert kapott a kezébe azzal az őshonos nemzeti kisebbségek védelméről szóló határozattal, amelyet a múlt héten fogadott el az Európai Parlament – jelentette ki Csáky Pál, az MKP EP-képviselője. Az uniós tagállamokban élő kisebbségek védelméről és megkülönböztetésének tilalmáról szóló határozatot nagy többséggel február 7-én fogadták el Strasbourgban. A dokumentumban az EP eddig nem tapasztalt egyértelműséggel állapítja meg az EU felelősségét az őshonos nemzeti kisebbségek viszonylatában, s ennek mentén a rendelkezésre álló eszközök fokozott alkalmazására szólít fel. Csáky Pál, a határozat kezdeményezője és koordinátora elmondta: a dokumentum azért is mérföldkő a kisebbségvédelem terén, mert az EU-t gyakran érte kritika amiatt, hogy kétarcú politikát folytatva csak Európán kívüli kisebbségekkel foglalkozott, és tagállami belügynek minősítette az Európában élő őshonos kisebbségek problémáit, amelyek így nem kerültek napirendre.

Teljesen felújítják II. Rákóczi Ferenc szülőházát Borsiban

A magyar kormány támogatásából két ütemben, összesen mintegy 1,6 milliárd forintból teljesen megújul II. Rákóczi Ferenc szülőháza, a ma Szlovákiában található borsi kastély – jelentette be a helyszínen Latorcai Csaba, a Miniszterelnökség társadalmi és örökségvédelmi ügyekért, valamint kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkára. Mint elmondta, a magyar kormány a Teleki László Alapítvány javaslata alapján arról döntött, hogy 800 millió forintot biztosít az építkezés első ütemére, amely még az idén meg is valósulhat. Ugyan a részletes tervek kidolgozása még zajlik, de reményeik szerint ebből az összegből a külső homlokzati rekonstrukciót, a tető felújítását, a nyílászárók beépítését tudják elvégezni, valamint szerkezetkész állapotban az épületgépészet kiépítése is megtörténhet – közölte.

„Felvetődött a kisebbségi akcióterv módosításának a lehetősége”

Hatodik alkalommal ülésezett a nemzeti kisebbségek tanácsa Belgrádban szerdán. Hajnal Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke a helyszínen a Pannon RTV-nek elmondta, hogy ezeken az üléseken a nemzeti tanácsok képviselői az elképzeléseket, az alapelveket tudják közvetíteni az illetékes minisztériumok felé. Kiemelte: felvetődött a kisebbségi akcióterv módosításának a lehetősége, amely elsősorban a kultúra területén lehet majd fontos a jövőben. „Azt hiszem, hogy sorsfordító ez a mai ülés, hiszen a következő összejövetelem már olyan témák kerülnek előtérbe, amelyek az élet kérdéseit határozzák meg az itteni kisebbségeknek, hiszen hetek választanak el bennünket attól, hogy elkészüljön a nemzeti tanácsokról szóló törvény tervezete, a kisebbségi kerettörvény, és az anyakönyvezésről szóló törvény. Tehát három-négy olyan törvény most kerül elfogadásra, amelyeknek a

változatait most kell, hogy megvitassuk, és közvitán alakítsuk ki az utolsó formákat” – mondta az MNT elnöke.

Szijjártó: nem hagyjuk, hogy elvegyék a kárpátaljai magyarok meglévő jogait

Változatlan a magyar külügyminisztérium álláspontja: kiállunk a kárpátaljai magyarok mellett, és nem hagyjuk, hogy a már meglévő, szerzett jogukat elvegyék – reagált Szijjártó Péter miniszter közleményében ukrán politikusok szerdai megnyilatkozásaira. Az ukrán kormány szerdai ülésén Lilija Hrinevics oktatási miniszter manipulatívnak nevezte Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter nyilatkozatát, amely szerint Ukrajnának tartózkodnia kell új oktatási törvényének alkalmazásától, amíg nem konzultál a kárpátaljai magyar közösséggel. Arszen Avakov belügyminiszter „arcátlannak és elfogadhatatlannak” nevezte a magyar miniszter nyilatkozatát, amely szerinte nem hagyható figyelmen kívül. A magyar külgazdasági és külügyminiszter ezekre úgy reagált, hogy „sem zsarolással, sem sértegetéssel nem lehet bennünket eltántorítani. A zsarolásnak ellenállunk, a sértegetés leperog rólunk.” Felszólította az ukrán kormány tagjait, hogy térjenek vissza a nemzetközi jog tiszteletéhez, és ne vegyék el a magyar kisebbség szerzett jogait. A kárpátaljai magyaroknak joguk van az anyanyelvi oktatáshoz, ezt számtalan nemzetközi egyezmény kimondja – hangsúlyozta. Szijjártó Péter kiemelte: a magyar kormány támogat minden konzultációt az ukrán kormány és a kárpátaljai magyarság között, de tárgyalni csak a valós problémáról lehet, arról, hogy a kárpátaljai magyarok jogai nem sérülhetnek. „Arról azonban nem vagyunk hajlandóak tárgyalni, hogy a kárpátaljai magyarok jogainak elvétele rövid vagy hosszú idő alatt hajtják végre” – tette hozzá.

A kárpátaljai magyar szervezetek készek egyeztetni az ukrán szaktárcával az oktatási törvény kapcsán

A kárpátaljai magyar szervezetek megerősítették, hogy továbbra is nyitottak és készek a konzultációkra az ukrán oktatási minisztériummal az új oktatási törvény nyelvhasználatot szabályozó cikkéről. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ), az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) és a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) vezetői nyilatkozatban üdvözölték, hogy az ukrán kormány olyan törvénytervezetet készített elő, amelynek célja a Velencei Bizottság egyik ajánlásával összhangban az oktatási törvény 7. cikkének végrehajtására vonatkozó átmeneti időszak három évvel történő meghosszabbítása 2023-ig. Úgy vélik, a tervezet megerősítése a

parlament által elegendő időt biztosít arra, hogy a Velencei Bizottság ajánlásainak megfelelően kijavíthatók legyenek azok a hibák, amelyeket a törvényhozók a jogszabály elfogadása során vétettek – áll a közleményben. A magyar szervezetek rosszallásukat fejezik ki Lilija Hrinevics oktatási miniszter azon kijelentései miatt, hogy a kárpátaljai magyar szervezetek megtagadták volna a részvételt az általános középfokú oktatásról szóló törvénytervezet nyelvi cikkéről szóló, február 14-re kitűzött egyeztetésen.

Orvosi eszközöket adott át családorvosi rendelők számára Grezsa István

A kárpátaljai háziorvosi szolgálat működéséhez szükséges orvosi eszközöket adott át több mint 38 millió forint értékben Grezsa István kormánybiztos az Ukrán Vöröskereszt Kárpátalja megyei szervezetének csütörtökön Tizasalamonban. Az átadási ünnepségen Grezsa István kormánybiztosa elmondta, Ukrajnában a jelenleg folyó egészségügyi reform részeként a magyarországihoz hasonló családorvosi rendszert készülnek létrehozni. De nagy lemaradás tapasztalható a magyarhoz képest az ukrán egészségügyben, ezért Magyarország az utóbbi hónapokban igyekezett számos területen támogatást nyújtani Kárpátalján a felzárkózáshoz, beleértve az eszközökkel történő támogatások mellett egészségügyi vezetők magyarországi tapasztalatszerzésének, orvosok többlépcsős magyar nyelvű továbbképzésének a megszervezését – tette hozzá.